

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ 6 (3) - 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ
ELECTRONIC JOURNAL

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 6 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш

ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Тахририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Тахририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

- Аминов Хамидулла Абдирахимович*
БОБУР ДАВРИДАГИ САМАРҚАНД ШАЙХУЛИСЛОМИ 9-14
- Неъматов Рустам Абдуваид ўғли*
ИЛК ЎРТА АСРЛАРДА ХОРАЗМДА КЕЧГАН ЭТНОМАДАНИЙ ЖАРАЁНЛАР 15-23
- Raxmanov Zafar Adilovich, Aloxunov Alisher Ahmadjonovich*
FARG'ONA VODIYSI ARXEOLOGIK YODGORLIKLARI JOYLASHUV QONUNIYATLARI: TAHLIL
VA MULOHAZALAR 23-32
- Мансуров Музаффаржон*
СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЙИЛЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА МАДАНИЙ ТУРИЗМНИНГ ТУРИЗМ
ИНДУСТРИЯСИДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ 32-42
- Mirsoatova Sayyora Turg'unovna, Muhsiddinov Ahrorbek Mamurovich*
FARG'ONA MEZOLIT VA NEOLIT DAVRI JAMOALARINI O'ZARO MADANIY ALOQALARI
XUSUSIDA 43-48

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

- Kurpayanidi Konstantin Ivanovich*
COVID-19 PANDEMIYASI OQIBATLARINI BARTARAF ETISH SHAROITIDA RAQAMLI
TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISH MASALALARI 49-55
- Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li*
КОМПАНИЯЛАР САМАРАЛИ БОШҚАРУВ ТИЗИМИДА ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ О'РНИ 56-65
- Абдуллаева Зульфия Иззатовна*
ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПОВЕДЕНИЕ КЛИЕНТОВ ГОСТИНИЦ 66-74
- Алимова Муниса Юлчиевна*
ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ ТУРМУШ ДАРАЖАСИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР
ТАСНИФИ 75-80
- Абдиева Наргиза Шухратовна*
ИЧКИ АУДИТДА ФИРИБГАРЛИК РИСКНИ АНИҚЛАШ ВА БАҲОЛАШ 81-91
- Тўхтасинова Дилдора Раҳмонбердиевна, Ахунова Маърифат Хакимовна*
ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ ҲАЁТ 92-97
- Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li*
BOZOR ISLOHOTLARI SHAROITIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNI SHAKLLANTIRISH
MASALALARI 98-103
- Савинова Галина Анатольевна*
ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ЧЕРТЫ МСФО И НСБУ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОСТАВЛЕНИЕ
ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ 104-108
- Qodirov Sardorbek Isroiljon o'g'li*
QURILISH SANOATI KORXONALARI FAOLIYATINI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA
RIVOJLANTIRISH MASALALARI 109-114

Урдушев Хамракул, Мавлянов Мажид, Эшанкулов Сирожиддин, Розиева Гулхаё
 АГРОКЛАСТЕРЛАР ВА УЛАРНИНГ РИВОЖЛАНИШИДА РАҚАМЛИ
 ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ 115-125

Худаярова Хуршида Абдуназаровна
 ЎЗБЕКИСТОНДА ИННОВАЦИОН БАНК ХИЗМАТЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ МУАММОЛАРИ
 ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ 126-132

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Бойдадаев Абдуррохмон Толибжон ўғли
 РЕНЕССАНС ДАВРИДА ПАНТЕИСТИК ҚАРАШЛАРНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ..... 133-141

Аликулов Хусниддин Акбарович
 ҲОЗИРГИ ДАВРДА ГЛОБАЛ ЭКОЛОГИК ХАВФ-ХАТАР ВА НАНОТЕХНОЛОГИЯЛАР .142-151

Саидова Камола Усканбаевна
 РЕНЕССАНС ДАВРИ САНЪАТИ – ЖАҲОН МАДАНИЯТИ АЖРАЛМАС ҚИСМИ
 СИФАТИДА 152-156

Shirinov Anvar Qanoatovich
 MARKAZIY OSIYODA INSON TARAQQIYOTI SOHASIDAGI STRATEGIYALARNING IJTIMOIIY-
 FALSAFIY TAHLILI 157-162

Хасанов Бобуржон Хакимович
 ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДА ОММАВИЙ НОРОЗИЛИК ҲАРАКАТЛАРИНИ ОЛДИНИ
 ОЛИШНИНГ ҲОЖИВИЙ-МАҲКУРАВИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ 163-167

Xodjayeva Fotima Nabixonovna
 AHMAD G'AZZOLIYNING "SAVONIH" ASARI HAQIDA QISQACHA TASNIF168-172

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Rustamova Shaxnoza Abduraximovna
 MATN, TARJIMA TURLARI VA TARJIMADA TARJIMON MAHORATINING O'RNINI 173-180

Abdulloyeva Kamola Mirxon qizi
 MUALLIF DISKURSIV SHAXSI TUSHUNCHASI, STRUKTURASI VA RIVOJLANISH
 TENDENSIYALARI 181-191

Turg'unova Fazilat Rustam qizi
 PRAGMALINGVISTIKA NUQTAI NAZARIDAN SARLAVHA FUNKTSIYALARI 192-197

Saidov O'lmas Raxmatovich
 O'ZBEK TILI ISH YURITISH TERMINLARINING ETIMOLOGIK TAVSIFI 198-206

Xuramova Dildora Rahkmonkulovna, Axmedova Firuza Asrorovna
 O'ZBEKISTONDA TARJIMONLARNING TARJIMA USLUBINI BERILISHI XUSUSIDA 207-213

Ataboyev Isroiljon Mirza o'g'li
 MADANIYATLARARO SIYOSIY MAKONDA TAJOVUZKOR SALOHİYATGA EGA NUTQ
 TA'SIRINING USULLARI 214-219

Murodova Nilufar Karomatovna
BLOGGERLIK FAOLIYATIDA MAHORAT MASALALARI 220-224

Ochilova Hilola Husan qizi
XITOIY TILIDA NOMINALIZATSIYA HODISASI XUSUSIDA AYRIM MULOHAZALAR 225-229

Kuvonov Zarifjon Maxsiddin o'g'li
NEMIS TILIGA CHET TILIDAN O'ZLASHAGAN SO'ZLARNING STRUKTURAL-SEMANTIK
TADQIQI 230-238

Yakubova Nilufar Egamberganovna
"MULLO NASRIDIN" – TURKIY MATBUOT TARIXIDA MUHIM HODISA 239-245

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

Абдуллаева Маликабону Эркин қизи
ХАЛҚ ТАЪЛИМИДА МАЪМУРИЙ БОШҚАРУВ ВА МЕХНАТ МУНОСАБАТЛАРИ БИЛАН
БОҒЛИҚ КОРРУПЦИЯВИЙ ОМИЛЛАР ТАҲЛИЛИ 246-256

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Jumayev Rustam G'aniyevich
IJTIMOIY-GUMANITAR VA MUTAXASSISLIK FANLARNI INNOVATSION PEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISH ORQALI TALABALARDA FUQAROLIK POZITSIYASINI
TAKOMILLASHTIRISH 257-263

Бозорова Муслима
ЭТНОПЕДАГОГИКА ТАЛАБА-ЁШЛАРДА ЎЗБЕКОНА МИЛЛИЙ ЎЗИГА ХОСЛИКНИ
ШАКЛЛАНТИРИШ ВОСИТАСИ СИФАТИДА 264-270

Samadova Sarvinoz Samad qizi
YOSHLARNI BAG'RIKENGLIK RUHIDA TARBIYALASHGA DOIR KOMPETENSIYALAR.... 271-275

Жўраев Воҳид Тожимаматович
РАҚАМЛАШТИРИШ ШАРОИТИДА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА ТАЪЛИМ
МУАССАСАСИНИ БОШҚАРИШ 276-288

Бозорова Назока
ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИГА ОИД МАҲАЛЛИЙ МУЗЕЙ МАТЕРИАЛЛАРИ
ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ТАРБИЯВИЙ-ТАДҚИҚОТ ФАОЛИЯТИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВОСИТАСИ
СИФАТИДА 289-295

Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li
МАКТАВ О'QUVCHILARINI HUQUQIY TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISH TEKNOLOGIYALARI
BORASIDA EKSPERIMENT ISHLARINI TASHKIL ETISH VA NATIJALAR TAHLILI 296-301

Sharipova Sitara Xaydarovna
OLIV TA'LIM MUASSASALARIDA RUS TILI FANINI O'QITISHDA MUAMMOLI TA'LIMDAN
FOYDALANISH 302-307

Isag'aliyeva Sadafxon Muxammadaminovna
BIOLOGIYA O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INTERFAOL USULLARNI
QO'LLASH 308-312

<i>Umarov Abdusamat Abdumalikovich, Xojimurodova Mahliyoхon Kenjavoy qizi</i> OILA VA NIKOH SHAROITIDA AYOLLAR SPORTINING MUAMMOLARI	313-317
<i>Sulaymanova Dildora Nazarovna</i> LOYIHAGA ASOSLANGAN O'QITISH TEXNOLOGIYASINING MOHIYATI VA MAZMUNI...318-325	
<i>Ro'ziev Rustam Ro'zimurodovich</i> YONG'IN XAVFSIZLIGI MADANIYATI–ODDIYLIKDAN KOMILLIK SARI	326-330
<i>Акрамов Баходир</i> МАЛАКАЛИ ДАРВОЗАБОНЛАРНИ ЎЙИН ДАВОМИДА БАЖАРИЛАДИГАН ТЕХНИК- ТАКТИК ҲАРАКАТЛАРИ ТАҲЛИЛИ	331-336
<i>Anvarjonov Ahrorjon Ahadjon o'g'li</i> BO'LAJAK TARIXCHILARDA TARIX FALSAFASI VA UNING ZAMONAVIY KONSEPSIYALARIGA DOIR BILIMLARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	337-342
<i>Umarov Bekzod Azizovich</i> RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA PEDAGOGLARNING PROFESSIONAL KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK MODELI	343-349
<i>Бекимбетова Дильфуза Оралбаевна</i> РАЗВИТИЕ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА И ГОСУДАРСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	350-356

13.00.00 – Педагогика фанлари

Jumayev Rustam G'aniyevich
Buxoro davlatuniversiteti
O'quv ishlar bo'yicha prorektor,
siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori, dotsent
El. Pochta: RJumayev@buxdu.uz

**IJTIMOYIY-GUMANITAR VA MUTAXASSISLIK FANLARNI INNOVATSION PEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISH ORQALI TALABALARDA FUQAROLIK
POZITSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH**

Annotatsiya. Bugun yangi O'zbekiston taraqqiyotida ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan strategik islohotlar negizida yoshlarda faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish masalasi dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Mazkur maqola ijtimoiy-gumanitar va mutaxassislik fanlarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalarning o'rni tadqiq etilib, uning o'ziga xos innovatsion metodlari tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: fuqarolik pozitsiyasi, qadriyat, tafakkur, innovatsion taraqqiyot, strategiya, estetik madaniyat.

Жумаев Рустам Ганиевич
Проректор по учебным делам Бухарского
государственного университета, доктор
философии по политическим наукам (PhD)

**УЛУЧШЕНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ПОЗИЦИИ У СТУДЕНТОВ ПУТЁМ ОБУЧЕНИЯ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНТАРНЫХ ПРЕДМЕТОВ И СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ НА ОСНОВЕ
ИННОВАЦИОННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ**

Аннотация. Сегодня в условиях развития нового Узбекистана на основе реализуемых в системе образования стратегических реформ вопрос формирования у молодежи активной гражданской позиции является одной из актуальных задач. В данной статье рассматривается роль инновационных педагогических технологий в преподавании социально-гуманитарных и профильных наук, а также анализируются его уникальные инновационные методы.

Ключевые слова: гражданская позиция, ценность, мышление, инновационное развитие, стратегия, эстетическая культура.

Rustam Ganiyevich Jumayev
Bukhara State University,
Vice-Rector for Academic Affairs,
PhD in Political Sciences, Associate Professor

**IMPROVING STUDENTS' CITIZEN POSITION THROUGH TEACHING SOCIAL-
HUMANITARIAN AND SPECIALIST SCIENCES BASED ON INNOVATIVE PEDAGOGICAL
TECHNOLOGIES**

Abstract. Today, in the development of the new Uzbekistan, on the basis of the strategic reforms implemented in the education system, the issue of forming an active citizenship position among young people is

one of the urgent tasks. This article examines the role of innovative pedagogical technologies in the teaching of social-humanitarian and specialized sciences, and analyzes its unique innovative methods.

Key words: civic position, value, thinking, innovative development, strategy, aesthetic culture

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I6Y2023N34>

Kirish. Bugun mamlakatimizda o'sib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama barkomol qilib tarbiyalash va ularda faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish masalasi Yangi O'zbekiston taraqqiyoti oldida turgan dolzarb vazifalardan biri sanaladi. Ushbu strategik maqsadni amalga oshirish maqsadida mamlakatimizda ko'plab strategik islohotlar amalga oshirilib, keng ko'lamli ma'naviy-ma'rifiy ishlar olib borilmoqda. Yoshlar tarbiyasi xususida davlat rahbari Shavkat Mirziyoyev to'xtalib o'tar ekan, quyidagilarga alohida e'tibor qaratadi: "Ma'lumki, yosh avlod tarbiyasi hamma zamonlarda ham muhim va dolzarb ahamiyatga ega bo'lib kelgan. Ammo biz yashayotgan XXI asrda bu masala haqiqatan ham hayot-mamot masalasiga aylanib bormoqda. "Tarbiya qancha mukammal bo'lsa, xalq shuncha baxtli yashaydi", deydi donishmandlar. Tarbiya mukammal bo'lishi uchun esa bu masalada bo'shliq paydo bo'lishiga mutlaqo yo'l qo'yib bo'lmaydi" [1].

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Bugungi kunda ijtimoiy-gumanitar va mutaxassislik fanlarni innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish orqali talabalarda fuqarolik pozitsiyasini takomillashtirish borasida faylasuf va pedagoglar tomonidan ko'plab tadqiqotlar olib borilgan. Ushbu tadqiqotlarda fuqarolik pozitsiyasi milliy qadriyatlar qaror topgan, qonun ustuvorligi ta'minlangan, insonparvar, adolatparvar jamiyat bo'lganligi sababli kishilik jamiyati ijtimoiy-tarixiy taraqqiyotga erishilganligi asoslab berilgan. Jumladan, innovatsion texnologiyalar nazariy g'oyasining targ'ibotchilari B.Blum, J.Blok, D.Kratvol, V.P.Bespalko, V.M.Klarin, B.T.Lixachyov, J.Keroll, Yu.Kulyutkin, V.A.Selastyonin, M.Chashanov, B.A.Farberman, N.Sayidaxmedov, M.Ochilov, K.Zaripov, O.Tolipov, J.Yo'ldoshev, M.Usmonboyeva, N.Avliyoqulov, M.X.Maxmudov, O.Roziqov, B.Adizov, S.Og'ayev, I.Lerner, B.Xo'jayev, Sh.Olimov, S.Usmonov va boshqalar o'zlarining tadqiqot ishlarida innovatsion texnologiyalarni shaxsga yo'naltirilgan va shaxsning kamolotini ta'minlash tamoyillariga asoslanganligi va tarbiyalanuvchilarni faollashtirish, ularning o'quv-biluv faoliyati hamda tarbiyalanganlik darajasini yuksaltirishga xizmat qilishini isbotlab berganlar.

Tadqiqot metodologiyasi. Ijtimoiy-gumanitar va mutaxassislik fanlarni innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish orqali talabalarda fuqarolik pozitsiyasini takomillashtirish masalasini o'rganishda pedagogik kuzatuv, qiyosiy tahlil, analiz, sintez, so'rovnoma, monitoring kabi tadqiqot va tahlil usullaridan foydalanildi.

Tahlil va natijalar. Fuqarolik pozitsiyasi – bu insoniyatning azaliy orzusi, istak-xohishi va uning nodir kashfiyotidir. Bunda jamiyat a'zolari o'rtasida qonun ustuvorligi, erkin va mustaqil yashaydigan, ijtimoiy adolat qaror topgan, inson manfaatlarini ko'zlab ish tutishga yo'naltirilgan boshqaruv tizimi hisoblanadi.

Mazkur maqola mavzusini tadqiq etishda ijtimoiy-gumanitar va mutaxassislik fanlarni innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish orqali talabalarda fuqarolik pozitsiyasini takomillashtirish masalasini yoritishda 60310700 – Siyosatshunoslik ta'lim yo'nalishi misol qilib olindi. Ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlar mazmunidagi bu masalalar tadqiqot oldida

turgan quyidagi vazifalarni amaliy hal etishga imkoniyat yarata oldi hamda bo'lajak siyosatshunoslarda:

1. Insonning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot va ma'naviy-siyosiy hayoti jarayonida bu ma'lumotlarning yetakchi o'rinni egallashi lozimligi to'g'risida ma'lumotlar shakllantirildi.

2. Vatan taraqqiyoti, xalq faravonligi, yurt tinchligi, ishlab-chiqarish rivojida bu bilimlarning tutgan o'rnini ular ongiga yetkazildi.

3. Har qanday mutaxassisda ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-iqtisodiy, axloqiy-huquqiy qarashlar, e'tiqodlarning shakllanishi va rivojlanishida fanlar mazmunidagi ma'lumotlar ustuvor ahamiyat kasb etishini bilib olish.

4. Ijtimoiy-gumanitar fanlarning jahon sivilizasiyasi, millatlararo totuvlik, xalqlararo birdamlikni rivojlantirish uchun ahamiyatli mavqyega egaligiga iymon keltirish.

5. Bo'lajak oliy ma'lumotli mutaxassislarda mustaqillik tafakkurini takomillashtirish bilan birgalikda ijodkorlik, bunyodkorlik, yaratuvchanlik malakalarining rivojlanishi uchun muhim manba bo'lib xizmat qilish tushunchasi hosil qilindi.

Ushbu masalalarni inobatga olib, tadqiqot jarayonida ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlarni o'qib o'rganish orqali bo'lajak siyosatshunoslarda fuqarolik pozitsiyasini takomillashtirishning quyidagi mezonlari belgilandi:

1. Milliy taraqqiyot qonunlari, davlat ramzlari (konstitusiyasi, bayrog'i, madhiyasi, tamg'asi, valyutasi)ga hurmat, ularni asrab-avaylash fuqarolik burchi va mas'uliyati ekanligini anglash, vatanparvarlik tuyg'usiga ega bo'lish.

2. Yangi O'zbekistonni barpo etish, yurt tinchligi, Vatan ozodligi va taraqqiyoti, xalq faravonligi yo'lida tashabuskorlik, bunyodkorlik, yaratuvchilik ko'rsatib, faoliyat yuritish ehtiyojini o'zida tarkib toptirish;

3. Ulug' mutafakkirlar, ilm-fan namoyondalari, boy va ulkan ma'naviy meros, milliy hamda umuminsoniy qadriyatlar mazmunini anglash va ularni asrab-avaylash, e'zoz ko'rsatish his-tuyg'usiga ega bo'lish.

4. Komil inson, fuqarolik, faol fuqaroviylik, fuqarolik pozitsiyasi, fuqarolik burchi, mas'uliyati, e'tiqodi kabi tushunchalarning mazmun-mohiyatini anglash va bu fazilatlarni ularni o'zida tarbiyalashga erishish.

5. Baynalminallik (millatlararo muloqot madaniyati), dinlararo bag'rikenglik (tolerantlik) tuyg'usiga ega bo'lish, o'zga millat va elatlar madaniyatiga, urf-odatlariga hurmat ko'rsatish.

6. Sog'lom turmush tarziga, ogohlikka, huquqiy-axloqiy me'yorlarga rioya qilish, o'z hayoti va faoliyatini, sog'lom turmush tarzini, ogohlik madaniyati qonuniyatlari asosida qurishga intilish.

Yuqorida qayd etib o'tilgan vazifalarni hal etish va fuqarolik madaniyatini rivojlantirish mezonlarini bo'lajak siyosatshunoslarda ongi va faoliyatiga singdirish uchun ijtimoiy va ixtisoslik fanlarda katta imkoniyatlar mavjudligi aniqlandi. Ularni ayrim fanlar kesimida ko'rib chiqamiz.

"Siyosatshunoslik" fanini o'rganish orqali talabalar O'zbekiston mamlakati insoniyat sivilizasiyasining o'choqlaridan biri ekanligini, bu xalq, bu millat o'z ona yeri, tuprog'i, erki, ozodligi uchun kurashlarda toblanganligini bilib oladilar. Bu esa ularda g'oyaviy-tarixiy hamda umuminsoniy e'tiqod va dunyoqarashning rivojlanishi uchun zamin tayyorlaydi. Bu orqali tarixiy voqyealarni chuqur anglash, ularga munosabat bildirish, erkin, ijodiy fikrlaydigan

ma'naviy, barkamol insonlarni tarbiyalashdek muhim vazifa amalga oshadi. Shu ma'noda mazkur fanni o'qitish jarayonida talabalarda :

- ma'lumot berilib, yosh avlod ongida insoniyat uchun muhim bo'lgan ma'naviy-ma'rifiy bilimlar asosida fuqarolikning fazilatlari, fuqaro madaniyatining sifatleri rivojlantiriladi;

- o'zbek davlatchiligining shakllanishi va rivojlanishi, hozirgi davr o'zbek davlatchiligining poydevori bo'lganligi to'g'risida ma'lumot berilib, o'tmish tarixiga hurmat, e'tiqod, muhabbat yuksaltiriladi;

- o'zbek xalqining etnik shakllanishi, davrlar va taraqqiyot bosqichlarining uzviy bog'liqligi va davomiyligi haqida tasavvurlar hosil qilinadi;

- sho'rolar tuzumi davrida O'zbekistonning turli sohalari oqibatlari, unga qarshi xalqning vatanparvarlik jasoratlari haqida ma'lumotlar berilib, Vatanimizning hozirgi taraqqiyotiga faol ishtirok etish ko'nikmalari shakllantiriladi;

- O'zbekistonning mustaqillikka erishib, mamlakatda huquqiy demokratik davlat va fuqarolik jamiyati asoslarini barpo etilishini ta'minlaganligi, Yangi O'zbekistonni qurish va uni modernizatsiyalash jarayonlari to'g'risida axborot berilib, bu jarayonga yoshlarning faol ishtiroki talab qilinishi uqtiriladi [2].

Bu masalalarga e'tibor qaratilishidan maqsad talabalarda o'zbek xalqining tarixi, madaniyati, milliy urf-odatleri, ilm-fan, vatan ravnaqiga hissa qo'shgan o'g'lonlariga hurmatni, sadoqatni tarbiyalash, ular bilan faxrlanish, iftixor qilish orqali talaba-yoshlarni vatan fidoiysi, jasoratli fuqaro bo'lishga undashdir.

OTMlarda "O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi. Fuqarolik jamiyati" o'quv fanini o'rganishdan maqsad talabalarga O'zbekiston Respublikasida demokratik huquqiy davlat va fuqarolik jamiyatini barpo etish jarayonlarida hamda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning harakatlar strategiyasi talablari asosida Yangi O'zbekistonda barpo etishga oid olib borilayotgan islohotlar, O'zbekiston davlatining o'ziga xos xususiyatlari tushuntirilib, uni takomillashtirish uchun har bir talabaning chuqur bilimga ega bo'lishi, faol fuqarolik pozitsiyasini egallashi, fuqaroviylig, fuqaroviy onglikni o'zida tarbiyalash yo'llari bilan talabalar tanishtiriladi.

O'zlashtirilgan ma'lumotlar asosida talabalarda faol fuqarolik pozitsiyasini egallash, fuqarolik burchi, fuqarolik mas'uliyati, fuqarolik e'tiqodi, siyosiy bilimdonlik, huquqiy savodxonlik shaxsiy-kasbiy fazilatlar shakllantiriladi hamda rivojlantiriladi. Bular, albatta, bo'lajak siyosatshunoslarda fuqarolik madaniyatini tarkib toptirish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Siyosatshunoslik fanini o'rganish jarayonida voqelikni tafakkur asosida anglash, tarbiyalanib, ular yordamida falsafiy dunyoqarash shakllantirilib, talabalarda inson va uning voqelikdagi o'rnini anglash, avlodlar qoldirgan ilmiy-falsafiy meros, nazariy ma'lumotlar, falsafiy qadriyatlarining mazmun-mohiyatini bilib olish yo'lga qo'yiladi, ularning ijtimoiy-iktisodiy, ma'naviy-siyosiy taraqqiyot va milliy mustaqillikni mustahkamlash bo'yicha bilimlar rivojlantiriladi, ko'nikma, malakalar tarkib toptiriladi.

Fuqarolik pozitsiyasini rivojlantirishni falsafiy asoslash – bu inson, guruh, jamiyat yoki millatning o'zaro hamjihatlik, do'stlik, hamkorlik, totuvligini ta'minlash, milliy mafkurani yoshlar ongiga tezroq singlirish, ularni madaniyatli, ma'rifatli komil insonlar qilib voyaga yetkazish uchun muhim metodologik omil bo'lib xizmat qilish demakdir.

Zero, innovatsion texnologiya – bu butun o‘qitish va bilimlarni o‘zlashtirish jarayonida ta’lim shakllarini shaxsga yo‘naltirish, texnika hamda shaxs imkoniyatlarining o‘zaro aloqasini yo‘lga qo‘ygan holda o‘zlashtirish, bilimlarni mukammal egallash uchun o‘quv usullarini yaratish, qo‘llash va belgilashning tizimidir.

E’tirof etish joizki, innovatsion texnologiyalar insonparvarlik va demokratik tamoyillarga asoslanib, talabalarni faollashtirishga, mashg‘ulotlar jarayonini jadallashtirishga, bilim oluvchilarning o‘quv-biluv faoliyatini samarali tashkil etish hamda boshqarishga, o‘quv ma’lumotlarini o‘quvchi yoshlar ongiga yetkazish samaradorligini ta’minlovchi, o‘qitish ishlarini tashkil qilishda, aksiologik, akmeologik, texnologik, faoliyatli-tashkiliy, topshiriqli yondashishni yo‘lga qo‘yadigan didaktik jarayondir [3].

Bo‘lajak siyosatshunoslarda fuqarolik pozitsiyasini rivojlantirish ishlari tadqiqotimiz obyektlarida qo‘llanilishini nazarda tutib, modelda belgilangan pedagogik innovatsiya (ta’lim-tarbiyaning shakl, metod, usullari, vositalari)ni nazariy va amaliy mashg‘ulotlar jarayoniga tatbiq qilish uchun va faoliyat shu tizim asosida loyihalashtirildi. Bu jihatlar didaktik-texnologik tizimning mazmuniga kiritilgan o‘qitishning noan’anaviy shakllari, interfaol metodlar va kompyuter texnologiyasini qo‘llash bilan to‘ldirildi. Bu tizimning natijaviyligini tadqiqotimizda olib borilgan tajriba-sinov ishlari tasdiqladi. Endi innovatsion-texnologik jihatni ko‘rib chiqamiz :

1. Metodologik jihat. Bu jihat fanlar mazmunidagi fundamental g‘oyalar, o‘tmish allomalarining fuqarolik jamiyati va barkamol inson hamda tabobat ilmi to‘g‘risidagi g‘oyalar, O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi, Fuqarolik Kodeksi, diniy ta’limotlar, milliy va umuminsoniy qadriyatlar, Yangi O‘zbekiston mafkurasini yorituvchi ma’lumotlarni qamrab oladi.

2. Psixologik jihat. Bu jihat bo‘lajak siyosatshunoslarni o‘qitilayotgan fanlar mazmunidagi fuqarolik madaniyatiga oid tushunchalarni anglashga ruhiy tayyorlashni, o‘qituvchi-talaba munosabatlarida ta’limiy-tarbiyaviy ishlarni tashkil etishni, bunda mashg‘ulot mazmunini ta’lim oluvchi-tarbiyalanuvchining qiziqishi, ehtiyojlari, o‘quv motivlari, kasbga yo‘nalganligi asosida tashkil qilishdan iborat bo‘ladi.

3. Faoliyat-mazmun jihat. Bu jihat fanlar mazmunidagi fuqarolik madaniyati tushunchalarini muayyan hodisa, mavzular, bo‘limlar, fanlarda ifodalanishini aniqlash va bog‘liqligini yo‘lga qo‘yish hamda tushunchalarni o‘rganishda o‘qituvchi-talaba hamkorlik faoliyatini amalda qo‘llashni nazarda tutish lozimligini ifodalaydi.

4. Tashkiliy-metodik jihat. Bu jihatni qo‘llashda o‘qituvchi fanlar mazmunidagi asosiy g‘oyalar, ular bilan bog‘liq fuqarolik madaniyati tushunchalari va ularning mohiyati, mazmuni, funksiyalarini o‘zlashtirish dasturini ishlab chiqish lozimligini ko‘rsatadi va uni amalda qo‘llashning aniq shakl, metod, usul va vositalarini yaratish, tanlash hamda ko‘llashni nazarda tutishni ifodalaydi.

5. Amaliy jihat. Bu jihat o‘rganilgan va o‘zlashtirilgan bilim, ko‘nikma, malakalar asosida fuqarolik madaniyati mazmunidagi tushunchalarni kasbiy faoliyatga, shaxsiy hayotda qo‘llashni nazarda tutadi.

6. Mintaqaviy-xususiy jihat. Bu jihat ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlari mazmunidagi hamda asosiy fundamental manbalarda ifodalangan fuqarolik madaniyati tushunchalarini mintaq va u manzildagi urf-odatlar, an’analar, milliy qadriyatlar, marosimlar

mazmuni bilan qiyoslagan holda ularni talaba-yoshlarda tarbiyalashning ta'sirchan yo'llaridan unumli foydalanish kabi masalalarni qamrab oldi.

Innovation texnologiyaning bu jihatlari auditoriya mashg'ulotlari ta'sirchanligini, mazmundorligini, mahsuldorligini ta'minlashga xizmat qiladi va talabalarda quyidagi fazilatlarni tarkib topishga yordam beradi:

- fuqarolik jamiyatining o'ziga xos xususiyatlarini ifodalash va bu jamiyat nazarda tutgan fazilatlarni talabani shaxsiy mulkiga aylantirishga ko'maklashish;

- yangi O'zbekistonning mafkurasini va uning fuqarolik, fuqarolik jamiyatini rivojlantirish hamda me'yorlarining ahamiyatini anglashga aniq yo'llashni;

- tarixiy meros, ulug' mutafakkirlar, zamonamizning ilg'or kishilari hayotining ma'naviy-madaniy merosini rivojlantirishga qo'shgan hissalarini bilib olishga;

- milliy va umuminsoniy qadriyatlar, tabiat, jamiyat, inson tafakkuri taraqqiyoti to'g'risidagi ma'lumotlarning hozirgi davr uchun taraqqiyot uchun ahamiyatli tomonlarini anglab yetishga;

- gumanitar, ilmiy-falsafiy, ijtimoiy bilim, ko'nikma, malakalar inson fuqarolik madaniyatining asosi va fuqarolik jamiyatining tamal toshi va muhim omili ekanligini bilib olishni;

- fuqarolik jamiyatida davlat va nodavlat tashkilotlar, o'z-o'zini boshqarish organlari, mahalla, oila, ayrim insonlarning faolligi, tashabbuskorligi, tadbirkorligi mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti va ma'naviy-madaniy hayotining rivojlanishiga katta imkoniyatlar yaratilishi muqararligini tushunib yetish;

- "Men demokratik huquqiy davlat barpo etish va fuqarolik jamiyati asosini mustahkamlashda hamda Vatanimning ravnaq topishiga qanday hissa qo'sha oldim" degan his-tuyg'usining har bir talabada tarbiyalashga ko'maklashish va h.k.

Tajriba-sinov jarayonlarida ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlarni innovatsion texnologiyalar vositasida o'qitish hamda uning tarbiyaviy imkoniyatlarini kuchaytirib, bu fanlar mazmunidagi fuqarolik madaniyati tushunchalarini talabalar diqqatiga havola qilish va shu asosda bu tushunchalarini talaba-yoshlar tomonidan o'zlashtirishni yo'lga qo'yilganligini aniqlash bo'yicha o'tkazilgan suhbatlar (professor-o'qituvchilar, talabalar bilan), savol-javoblar, intervyular shuni ko'rsatdiki, bunday tadbirlar ahyon-ahyonda tashkil qilinmasa, deyarli o'tkazilmaydi. Bunday tadbirlarni hamda o'quv-tarbiya ishlarini uyushtirishda professor-o'qituvchilar muayyan ilmiy-metodik tayyorgarlikka ega bo'lmaganliklari, pedagogik matbuotda bunday tavsiyalar, ko'rsatmalar juda oz e'lon qilinganligi sababli uni tashkil qilishga qiynaladilar. Ana shu holatni inobatga olib, tadqiqotimiz obyektlaridagi oliy ta'lim muassasalarida ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlarni o'qitishni innovatsion pedagogik texnologiyalar vositasida o'qitishni tashkil qilish va egallagan bilimlar yordamida bo'lajak siyosatshunoslarda fuqarolik madaniyatini rivojlantirishni amalga oshirish nazarda tutilib, bu yo'nalishda mashg'ulotlar tashkil qilindi.

"O'zbekistonning rivojlantirish strategiyasi. Fuqarolik jamiyati" fani mazmunidagi mavzularni innovatsion texnologiyalar asosida loyihalashtirish kutilgan natijani berishi mumkinligini jarayonda kuzatdik. Innovation texnologiya zaminidagi dars mashg'uloti talabalarda faollikni, qiziqishni, ijodiy yondashishni ta'minlab, ularda zamonaviy fuqarolik jamiyatini qurish sharoitida inson va fuqaro xuquqlari, fuqaro, fuqaroviylilik pozitsiyasining

ahamiyatini anglab yetishga undaydi va yoshlarda burch, mas'uliyat, e'tiqod kabi shaxsiy-kasbiy fazilatlarni tarbiyalashga ko'maklashdi [4].

Dars mashg'ulotlari bilan birga, tadqiqotimiz jarayonida bahs, munozara, suhbat kabi noan'anaviy darslardan foydalanib mashg'ulotlar o'tkazildi. Bu mashg'ulotlar har bir talabada fuqarolik madaniyati ko'rsatkichlari va mezonlarini rivojlantirish maqsadi bo'yicha dolzarb muammolariga bag'ishlandi. Talaba faoliyatini tashkil etish orqali ularda fuqaroviylik, faol fuqarolik fazilatini shakllantirish metodlaridan mashqlar bajarish, o'rgatish, pedagogik talab qo'yish, topshiriqlar berish, tarbiyaviy vaziyatlar yaratish kabilar samarali natijalar berdi. Bu borada fuqarolik madaniyati estetik madaniyat, ma'naviy, iqtisodiy, axloqiy madaniyat bilan bir tizimda uzviy tashkil etilishi maqsadga erishishni ta'minlay oldi.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, ijtimoiy-gumanitar va ixtisoslik fanlarni innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish orqali talabalarda fuqarolik madaniyatini rivojlantirishda mazkur fanlarning imkoniyatlarini aniqlash va muammo nuqtai nazaridan talabalarning qiziqishlarini, mustaqil ijodiy fikrlashlarini inobatga olib, ularni madaniy muloqot yuritishga o'rgatish ijobiy natijalarga olib keldi. Bunda ishbop o'yinlar, musobaqa darslari, intellektual ring, teatrlashgan mashg'ulotlar, guruhlariga bo'linib ishlash, ijodkorlar tanlovlari, auksion darslar, bayt-baraklar, bahs-munozara darslari, ekskursiya darslari, mo'jizalar maydoni kabilar noan'anaviy darslar katta pedagogik ahamiyat kasb etadi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Prezident Shavkat Mirziyoyevning "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakatining IV qurultoyidagi nutqi //president.uz
2. Максимова В.Н. Межпредметные связи в процессе обучения.-М.: Просвещения,1982.-192 с.
3. Choriyev A.Ch. Pedagogikaning fanlararo aloqasi va badiiy adabiyot bilan o'zaro bog'liqlik qonuniyatlari (Kadrlarlar tayyorlash milliy modelida fan komponenti asosida): Ped. fan. dok. diss. -T.: 2003. – 348 b.
4. Sharifxo'jayev M. O'zbekistonda ochiq fuqarolik jamiyatining shakllanishi. – T.: "Sharq", 2003. - 512 b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 6 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).